

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Кафедра міжнародного бізнесу та економічної теорії

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної
роботи

доц. Пантелєймонов А. В.

“ 30 ” серпня 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ»

рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

галузь знань – 29 «Міжнародні відносини»

спеціальність – 292 «Міжнародні економічні відносини»

освітня програма – «Міжнародні фінанси»

вид дисципліни – вибіркова

факультет – міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2021/2022 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

“27” серпня 2021 року, протокол №1

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

Чемчикаленко Р. А. – к.е.н., доцент, доцент кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії

Протокол від “27” серпня 2021 року № 1

В.о. завідувача кафедри _____

(підпис)

 Ірина ДЕРІД

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми (керівником проектної групи) «Міжнародні фінанси» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Гарант освітньо-професійної програми (керівник проектної групи)
«Міжнародні фінанси» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

(підпис)

 Ірина ШКОДИНА

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від “27” серпня 2021 року № 1

Голова науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

(підпис)

 Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Фінансовий аналіз» складена відповідно до освітньо-професійної програми

«Міжнародні фінанси»

підготовки бакалавра

за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини»

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. **Мета викладання** навчальної дисципліни «Фінансовий аналіз» полягає у досягненні здобувачами вищої освіти сучасного конструктивного, фундаментального мислення та формування у них системи спеціальних знань та практичних компетентностей з фінансового аналізу, інструментарію аналізу фінансового стану компанії, в тому числі міжнародної, й прийняття рішень та здатності їх використовувати у галузі фінансів.

1.2. **Основними завданнями** вивчення дисципліни «Фінансовий аналіз» є:

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК7. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК9. Уміння бути критичним та самокритичним.

ЗК10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

- формування наступних фахових компетентностей:

ФК3. Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку.

ФК5. Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного середовища та вміти адаптуватися до них

ФК6. Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі.

ФК9. Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками

ФК11. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків

ФК14. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.

ФК16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

ФК17 Здатність розуміти технології прийняття рішень в області міжнародних фінансів, використовувати набуті теоретичні знання для розробки ефективних стратегій та тактик поведінки суб'єктів господарювання в складному міжнародному фінансовому середовищі;

ФК 18 Здатність оцінювати ризики в міжнародній фінансовій діяльності та управляти ними; використовувати сучасні механізми забезпечення фінансової безпеки суб'єктів господарювання.

ФК 20. Здатність використовувати базові знання й практичні навички у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання міжнародного фінансового ринку.

1.3. **Кількість кредитів** 3.

1.4. **Загальна кількість годин** – 90 год.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни

За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й	
Семестр	
4-й	
Лекції	
32 год.	
Практичні, семінарські заняття	
16 год.	- год.
Лабораторні заняття	
- год.	- год.
Самостійна робота	
42 год.	
в т.ч. індивідуальні завдання	
1 робота (5 годин із самостійної роботи на підготовку)	

1.6. Загальні результати навчання:

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти наступних результатів:

ПРН1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

ПРН2. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземними мовами усно і письмово, фахово використовувати економічну термінологію.

ПРН4. Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

ПРН7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН9. Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.

ПРН10. Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку.

ПРН13. Підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання міжнародної торгівлі.

ПРН14. Розуміти і застосовувати теорії, принципи, засоби й інструменти реалізації міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин.

ПРН23. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.

ПРН24. Обґрунтовувати вибір і застосовувати інформаційно-аналітичний інструментарій, економіко-статистичні методи обчислення, складні техніки аналізу та методи моніторингу кон'юнктури світових ринків.

ПРН25. Презентувати результати дослідження на базі яких, розробляються рекомендації та заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.

ПРН27 Володіти практичними навичками роботи з сучасними інформаційними системами та комп'ютерними технологіями для проведення досліджень з питань управління міжнародними фінансами та при виконанні професійних завдань

ПРН28. Знати особливості здійснення міжнародної фінансової, операційної та інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання, знання методів оптимізації фінансової діяльності суб'єктів господарювання на міжнародному ринку.

ПРН29 Уміти використовувати сучасні методи управління корпоративними фінансами для вирішення стратегічних завдань учасників міжнародних економічних відносин

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретико-методологічні основи фінансового аналізу. Методика експрес-діагностики діяльності компанії.

Тема 1. Значення, теоретичні засади фінансового аналізу та його інформаційне забезпечення.

Поняття фінансового аналізу та його місце в системі економічного аналізу. Історія виникнення фінансового аналізу. Взаємозв'язок фінансового аналізу з іншими науками. Головні завдання фінансового аналізу, їх особливості та зміст. Поняття, особливості та класифікація методів фінансового аналізу. Поняття предмету фінансового аналізу, його особливості.

Джерела інформації для проведення фінансового аналізу. Зовнішні та внутрішні джерела. Національні стандарти бухгалтерського обліку і звітності: загальна характеристика. Значення бухгалтерської звітності для фінансового аналізу діяльності компанії. Характеристика форм фінансової звітності, основні розділи звітів, їх економічне значення. Особливості аналізу руху грошових коштів при використанні звітів складених прямим та непрямим методом. Основні канали надходження та витрат власного капіталу. Зв'язок даних звітів з балансом компанії. Вимоги до звітності в міжнародних компаніях. Фактори, що ускладнюють зіставлення національних і міжнародних відомостей фінансової звітності.

Тема 2. Загальна оцінка фінансового стану компанії.

Методика експрес-аналізу у здійсненні аналізу фінансового стану балансу компанії. Оцінка динаміки і структури бухгалтерського балансу. Аналітичний баланс. Сутність і порядок формування використовуваних у міжнародній практиці звітів P&L, BS, CF.

Тема 3. Аналіз майна компанії.

Порівняльний аналіз динаміки та структури активів компанії. Аналіз наявності та стану основних фондів і нематеріальних активів. Аналіз ефективності використання необоротних активів. Оцінка впливу ефективності використання необоротних активів на фінансові результати діяльності компанії. Факторний аналіз фондівіддачі. Аналіз резервів збільшення випуску продукції та фондівіддачі.

Тема 4. Аналіз джерел формування капіталу компанії.

Завдання та методологія здійсненя аналізу джерел фінансування. Аналіз динаміки складу і структури джерел фінансових ресурсів. Фактори, що впливають на співвідношення власних і залучених коштів. Оцінка ефективності використання власного і залученого капіталу. Ефект фінансового важеля. Оцінка впливу структури активів і пасивів на рентабельність власного капіталу. Аналіз складу, структури, оборотності кредиторської заборгованості. Методи визначення вартості власного капіталу. Теорія арбітражного ціноутворення С. Росса.

Розділ 2. Методика фундаментальної діагностики діяльності компанії.

Тема 5. Аналіз грошових потоків.

Економічна сутність, цілі та значення фінансового аналізу в процесі управління грошовими активами. Техніка та порядок попереднього аналізу грошових коштів. Класифікація вхідних та вихідних грошових потоків у операційній, фінансовій та інвестиційній діяльності компанії. Прямий та непрямий методи оцінки руху грошових коштів: спосіб здійснення, їх переваги та недоліки. Значення руху грошових коштів для компанії. Показники характеризуючі рух грошових коштів. Методичні основи оптимізації залишків грошових коштів.

Тема 6. Аналіз ліквідності й платоспроможності компанії.

Сутність ліквідності і платоспроможності та їх значення при оцінці фінансового стану компанії. Класифікація активів за ознакою ліквідності пасивів за ознакою терміновості погашення. Фактори, що впливають на пропорції груп поточних активів з різним ступенем ліквідності. Система показників ліквідності: методика їх розрахунку, економічна інтерпретація.

Основні фактори, що впливають на підвищення ліквідності. Система критеріїв оцінки платоспроможності компанії. Можливості відновлення платоспроможності. Міжнародна практика аналізу ліквідності й платоспроможності компанії.

Тема 7. Аналіз фінансової стійкості компанії.

Сутність фінансової стійкості та стабільності компанії. Класифікація джерел формування запасів і витрат за ступенем охоплення. Забезпеченість запасів і витрат джерелами їх формування. Три показники рівня забезпеченості. Чотири типи фінансової стабільності: абсолютний, нормальний, нестабільний, кризисний. Критерії їх визначення, методика розрахунку. Шляхи покращення фінансової стабільності компанії. Зарубіжний досвід аналізу фінансової стійкості компанії.

Тема 8. Аналіз кредитоспроможності компанії.

Основні напрямки проведення аналізу конкурентоспроможності компанії. Фінансові коефіцієнти, що використовуються для оцінки кредитоспроможності компанії: порядок їх розрахунку, інтерпретація отриманих результатів. Аналіз ефективності кредитних відносин компанії з комерційними банками. Зарубіжний досвід аналізу кредитоспроможності компанії.

Тема 9. Аналіз ділової активності компанії.

Зміст та основні завдання аналізу ділової активності компанії. Оцінка ринкової позиції компанії: аналіз внутрішнього та зовнішнього середовища. Кількісні та якісні характеристики ділової активності компанії. Основні фактори розвитку компанії, кількісна оцінка їх впливу. Коефіцієнт стійкості економічного зростання компанії.

Тема 10. Аналіз прибутковості та рентабельності компанії.

Значення та завдання аналізу фінансових результатів компанії. Аналіз рівня, динаміки та структури фінансових результатів компанії. Факторний аналіз прибутку від операційної діяльності. Аналіз умов беззбитковості компанії. Аналіз формування чистого прибутку. Факторний аналіз показників рентабельності. Зарубіжний досвід аналізу прибутковості та рентабельності компанії.

Тема 11. Аналіз інвестиційної активності компанії.

Інвестиції, їх класифікація, види взаємозв'язок. Аналітичні методи розрахунку рентабельності інвестицій. Аналіз альтернативних проєктів. Аналіз інвестиційних проєктів в умовах інфляції та ризику. Методика здійснення аналізу інвестиційної чутливості проєкту. Оптимізація розподілу інвестицій по декількох проєктах.

Тема 12. Комплексне оцінювання фінансового стану компанії.

Значення та необхідність комплексної оцінки фінансового стану компанії. Визначення узагальнюючого показника фінансового стану компанії. Методи комплексної оцінки ефективності господарської діяльності компанії. Методи порівняльної рейтингової оцінки компанії. Методи діагностики банкрутства компанії. Визначення способів запобігання банкрутству.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						дистанційна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
Розділ 1. Теоретико-методологічні основи фінансового аналізу. Методика експрес-діагностики діяльності компанії												
Тема 1. Значення, теоретичні засади фінансового аналізу та його інформаційне забезпечення.	7	4	1			2						
Тема 2. Загальна оцінка фінансового стану компанії.	6	2	1			3						
Тема 3. Аналіз майна компанії.	6	2	1			3						
Тема 4. Аналіз джерел формування капіталу компанії.	6	2	1			3						
Разом за розділом 1	25	10	4	0	0	11						
Розділ 2. Методика фундаментальної діагностики діяльності компанії												
Тема 5. Аналіз грошових потоків.	5	2	1			2						
Тема 6. Аналіз ліквідності й платоспроможності компанії.	7	4	1			2						
Тема 7. Аналіз фінансової стійкості компанії.	5	2	1			2						
Тема 8. Аналіз кредитоспроможності компанії.	5	2	1			2						
Тема 9. Аналіз ділової активності компанії.	6	2	2			2						
Тема 10. Аналіз прибутковості та рентабельності компанії.	6	2	2			2						
Тема 11. Аналіз інвестиційної активності компанії.	8	4	2			2						
Тема 12. Комплексне оцінювання фінансового стану компанії.	8	4	2			2						
Індивідуальне завдання	5					5						
Екзамен (підготовка)	10					10						
Разом за розділом 2	65	22	12	0	0	31						
Усього годин	90	32	16	0	0	42						

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Значення, теоретичні засади фінансового аналізу та його інформаційне забезпечення.	1
2.	Тема 2. Загальна оцінка фінансового стану компанії.	1
3.	Тема 3. Аналіз майна компанії.	1
4.	Тема 4. Аналіз джерел формування капіталу компанії.	1
5.	Тема 5. Аналіз грошових потоків.	1
6.	Тема 6. Аналіз ліквідності й платоспроможності компанії.	1
7.	Тема 7. Аналіз фінансової стійкості компанії.	1
8.	Тема 8. Аналіз кредитоспроможності компанії.	1
9.	Тема 9. Аналіз ділової активності компанії.	2
10.	Тема 10. Аналіз прибутковості та рентабельності компанії.	2
11.	Тема 11. Аналіз інвестиційної активності компанії.	2
12.	Тема 12. Комплексне оцінювання фінансового стану компанії.	2
	Разом	16

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	2	3
1.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на практичне заняття за темою 1 «Значення, теоретичні засади фінансового аналізу та його інформаційне забезпечення». Прочитати рекомендовані літературні джерела. Підготуватися до виконання розрахункових, тестових та кейсових завдань.	2
2.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на практичне заняття за темою 2 «Загальна оцінка фінансового стану компанії». Прочитати рекомендовані літературні джерела. Підготуватися до виконання розрахункових та тестових завдань.	3
3.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на практичне заняття за темою 3 «Аналіз майна компанії». Прочитати рекомендовані літературні джерела. Підготуватися до виконання розрахункових та тестових завдань.	3
4.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на практичне заняття за темою 4 «Аналіз джерел формування капіталу компанії». Прочитати рекомендовані літературні джерела. Підготуватися до виконання розрахункових та тестових завдань.	3
5.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на практичне заняття за темою 5 «Аналіз грошових потоків». Прочитати рекомендовані літературні джерела. Підготуватися до виконання розрахункових та тестових завдань.	2
6.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на практичне заняття за темою 6 «Аналіз ліквідності й платоспроможності компанії». Прочитати рекомендовані літературні джерела. Підготуватися до виконання розрахункових та тестових завдань.	2
7.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на практичне заняття за темою 7 «Аналіз фінансової стійкості компанії». Прочитати рекомендовані літературні джерела. Підготуватися до виконання розрахункових та тестових завдань.	2
8.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на практичне заняття за темою 8 «Аналіз кредитоспроможності компанії». Прочитати рекомендовані літературні джерела. Підготуватися до виконання розрахункових та тестових завдань.	2

1	2	3
9.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на практичне заняття за темою 9 «Аналіз ділової активності компанії». Прочитати рекомендовані літературні джерела. Підготуватися до виконання розрахункових та тестових завдань.	2
10.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на практичне заняття за темою 10 «Аналіз прибутковості та рентабельності компанії». Прочитати рекомендовані літературні джерела. Підготуватися до виконання розрахункових та тестових завдань.	2
11.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на практичне заняття за темою 11 «Аналіз інвестиційної активності компанії». Прочитати рекомендовані літературні джерела. Підготуватися до виконання розрахункових та тестових завдань.	2
12.	Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на практичне заняття за темою 12 «Комплексне оцінювання фінансового стану компанії». Прочитати рекомендовані літературні джерела. Підготуватися до виконання розрахункових та тестових завдань.	2
13.	Підготовка контрольної роботи – індивідуального завдання	5
14.	Підготовка до екзамену	10
	Разом	42

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання з дисципліни «Фінансовий аналіз» є розрахунково-аналітичне завдання.

Мета контрольної роботи є формування у студентів системи знань з дисципліни «Фінансовий аналіз», основою яких є набуття практичних навичок щодо використання методики проведення фінансового аналізу компанії, в тому числі суб'єкта міжнародної діяльності.

У ході виконання запропонованих завдань передбачається оцінка одного з напрямків аналізу фінансового стану компанії-учасника міжнародної діяльності за системою самостійно обраних показників.

Кожен студент отримує індивідуальну тему індивідуального завдання та захищає його протягом семестру згідно навчального плану.

Зміст інформації індивідуального завдання має містити методику розрахунку використовуваних показників, висновки до розрахованих значень, посилання на використану літературу, чинне законодавство України, наприкінці індивідуального завдання необхідно привести перелік літератури. Максимальна кількість балів за виконання індивідуального завдання – 10 балів.

Термін виконання – не пізніше ніж за 20 днів до початку залікового тижня. Детальні вимоги до змісту індивідуальних завдань, критерії оцінювання та оформлення наведені в НМКД дисципліни «Фінансовий аналіз».

Тема індивідуального завдання:

1. Експрес-аналіз фінансового стану компанії.
2. Аналіз майнового стану компанії.
3. Аналіз ефективності формування оборотних коштів компанії.
4. Аналіз ефективності використання оборотних коштів компанії.
5. Аналіз ефективності формування капіталу компанії.
6. Аналіз ефективності використання капіталу компанії.
7. Аналіз ефективності управління грошовими потоками компанії.
8. Аналіз ліквідності компанії.
9. Аналіз платоспроможності компанії.
10. Аналіз фінансової стійкості компанії.
11. Аналіз кредитоспроможності компанії.

12. Аналіз ділової активності компанії.
13. Аналіз прибутковості та рентабельності компанії.
14. Комплексне оцінювання фінансового стану компанії.

7. Методи навчання

Під час викладання дисципліни «Фінансовий аналіз» використовуються три групи методів:

словесні – розповідь, пояснення, бесіда, лекція, дискусія, робота з книгою – при опануванні здобувачами вищої освіти теоретичного матеріалу, визначенні дискусійних питань, встановленні переваг та недоліків використання тих чи інших методів, прийомів і показників фінансового аналізу для вирішення певних практичних ситуацій;

наочні – демонстрація реальних моделей й інформаційного забезпечення проведення фінансового аналізу, що можуть використовуватися здобувачами вищої освіти під час виконання ним фахових завдань в практичній діяльності, ілюстрація запропонованого матеріалу схемами, графіками, мультимедійними презентаціями – для візуалізації запропонованого теоретичного матеріалу;

практичні – розв’язання практичних задач та вирішення ситуацій – для формування вмінь і навичок, логічного завершення ланки пізнавального процесу стосовно конкретної теми, розділу навчальної дисципліни.

8. Методи контролю

Методами контролю з дисципліни «Фінансовий аналіз» є поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних та практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Формами проведення поточного контролю з дисципліни є:

усний контроль, що по своїй сутності передбачає діалог і перевірку репродуктивного відтворення студентом отриманої та самостійно знайденої інформації;

дискусія, що передбачає активний диспут між усією групою та викладачем стосовно знаходження відповіді на поставлене питання;

перевірка виконання письмових завдань, в тому числі винесених на самостійну роботу студента за темою;

письмовий контроль у вигляді тестів;

виконання індивідуального завдання;

підсумковий контроль у вигляді письмового екзамену.

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання													індивідуальне завдання, передбачене навчальним планом	разом	Екзамен	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12					
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	5	10	60	40	100	

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

Критерії оцінювання знань студентів

Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння окремих розділів.

Структура та складові поточної та підсумкової оцінки з дисципліни:

Поточний контроль – 60 балів.

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення екзамену. Загальна кількість балів за успішне виконання екзаменаційних завдань – 40.

Час виконання – до 80 хвилин

За бажанням студент має можливість обрати тестову форму екзаменаційного білета (білет містить 20 тестових завдань, студент одержує 2 бали за кожну вірну відповідь)

Критерії оцінки усного опитування на практичних заняттях встановлюються за такими критеріями:

- розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;
- ступінь засвоєння фактичного матеріалу курсу;
- знання основної та додаткової літератури;
- уміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій, розв'язання задач, проведення розрахунків, винесених на розгляд в аудиторії;
- логіка, структура, стиль викладу матеріалу при наданні відповідей в аудиторії, вміння захищати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та обирати методичний інструментарій для вирішення практичних задач в сфері фінансового аналізу.

Вищий бал студент отримує якщо його відповідь повністю відповідає визначеним критеріям. Він повинен знати відповіді на всі питання навчальної програми, продемонструвати повні та глибокі знання лекційного матеріалу, а також додаткової літератури. Студент повинен знати які саме методики й показники використовуються для оцінки тієї чи іншої складової фінансового аналізу діяльності компанії.

Середній бал свідчить, що студент має тверді знання з дисципліни «Фінансовий аналіз» в обсязі навчальної програми, в цілому вміє використовувати інструментарій фінансового аналізу компанії, але в розкритті змісту були допущені незначні помилки у формуванні термінів і категорій, або недостатнє висвітлення практичних аспектів питання.

Нижчий бал виставляється тоді, коли знання студента відповідає мінімуму і не нижче вимог, які існують в системі освітнього процесу вищої школи, в навчальних планах і програмах. Студент продемонстрував, хоча і не повною мірою, але в цілому правильні знання програми курсу, виявив розуміння основного змісту питань.

Незадовільна оцінка (нульова кількість балів) ставиться при наявності серйозних недоліків, коли знання студента нижче мінімуму навчальної програми, коли вони мають хаотичний і безсистемний характер, коли у студента відсутнє розуміння не тільки другорядних, але й основоположних питань курсу.

Критерії оцінки знань при розв'язанні задач.

Вищий бал студент отримує якщо його відповідь є вичерпною. Вона має складатися з правильних арифметичних дій, логічного обґрунтування економічної сутності досліджуваних показників й відношення студента до їх фактичного рівня, оцінки динаміки відповідно показника й встановлення відношення студента до її траєкторії зміни, встановлення причин і наслідків такої зміни значення показників й обґрунтування пропозицій щодо покращення їх рівня.

Середній бал ставиться коли теоретичне обґрунтування зроблене, але присутні незначні арифметичні помилки при розрахунках, або коли арифметичні дії виконано вірно, але висновки не містять інформації щодо причин та наслідків зміни показників чи можливих напрямків щодо покращення їх фактичного рівня.

Нижчий бал виставляється тоді, коли арифметично правильне розв'язання не підкріплене теоретичним обґрунтуванням за вищевказаною схемою або наявна інформація тільки про сутність та динаміку показника.

Незадовільна оцінка (нульова кількість балів) ставиться за умови, що рішення містить грубі логічні й арифметичні помилки, а обґрунтування висновків відсутнє.

Критерії оцінки відповідей на тестові питання.

Тестове завдання передбачає необхідність вибрати одну правильну відповідь на поставлені питання. Кожна правильна відповідь на тестові запитання оцінюється в 0,2 бали. На виконання одного завдання відводиться 1-2 хвилини. Загальна оцінка за тестове завдання виставляється в залежності від набраної кількості балів.

Критерії оцінки знань при виконанні індивідуального завдання.

Вищий бал студент отримує якщо його відповідь є вичерпною й містить розрахунки як за показниками, що використовуються в вітчизняній, так і зарубіжній практиці. Вона має складатися з правильних арифметичних дій, логічного обґрунтування економічної сутності досліджуваних показників й відношення студента до їх фактичного рівня, оцінки динаміки відповідно показника й встановлення відношення студента до її траєкторії зміни, встановлення причин і наслідків такої зміни значення показників й обґрунтування пропозицій щодо покращення їх рівня. Загальний висновок має узагальнювати попередні проміжні розрахунки, а не бути простим дублюванням попередньо викладеного матеріалу.

Середній бал ставиться коли теоретичне обґрунтування зроблене, але присутні незначні арифметичні помилки при розрахунках, або коли арифметичні дії виконано вірно, але висновки не містять інформації щодо причин та наслідків зміни показників чи можливих напрямків щодо покращення їх фактичного рівня, загальні висновки в цілому не встановлюють фактичного стану справ щодо фінансового стану компанії за відповідним напрямком аналізу.

Нижчий бал виставляється тоді, коли арифметично правильне розв'язання не підкріплене теоретичним обґрунтуванням за вищевказаною схемою або наявна інформація тільки про сутність та динаміку показника, загальний висновок є виключно компіляцією проміжних висновків.

Незадовільна оцінка (нульова кількість балів) ставиться за умови, що рішення містить грубі логічні й арифметичні помилки, а обґрунтування висновків відсутнє.

Критерії оцінки знань на екзамені.

Підсумком вивчення дисципліни є складання письмового екзамену. Макет білету та приклад білету надається студентам заздалегідь разом із питаннями до екзамену та переліком тем, із яких в екзамені зустрічатимуться задачі. Біля кожного завдання в екзаменаційному білеті проставлено максимальну кількість балів, що їх можна отримати за наявності чіткої, правильної відповіді.

Критерії оцінки письмових відповідей на теоретичні питання, при тестовому контролі та розв'язанні задач такі ж як і при оцінюванні відповідних складових поточного контролю.

УВАГА! У разі використання заборонених джерел на екзамені студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

У разі настання / подовження дії **обставин непоборної сили** (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з заборонаю відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти денної та заочної форм навчання надається можливість скласти **екзамен в тестовій формі** (білет містить 20 тестових завдань, здобувач одержує 2 бали за кожну вірну відповідь) **дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Фінансовий аналіз», режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=5058>

За підсумками поточного та підсумкового контролю студент може набрати від 0 до 100 балів включно.

10. Рекомендована література

Основна література

1. Берман К. Анализ финансовой отчетности компании: как понимать цифры финансовых отчетов / К. Берман, Д. Найт, Дж. Кейз. Перевод с английского. – Москва : Вильямс, 2021. – 256 с.
2. Виконання фінансового аналізу суб'єктів господарювання в умовах трансформації фінансової звітності: навчальний посібник / І. П. Косарева, Г. О. Сукрушева, Л. В. Височіна, П. М. Полупан ; за загальною редакцією Р. А. Чемчикаленка. – Харків : Харківський інститут фінансів Українського державного університету фінансів та міжнародної торгівлі, 2015. – 172 с.
3. Загурський О. М. Фінансовий аналіз: кредитно-модульний курс. Навчальний посібник / О. М. Загурський. – Київ : «Центр учбової літератури», 2019. – 472 с.
4. Лучко М. Р. Фінансовий аналіз. Навчальний посібник / М. Р. Лучко, С. М. Жукевич, А. І. Фаріон – Тернопіль : ТНЕУ, – 2016 – 304 с.
5. Онищенко В. О. Облік у зарубіжних країнах : підручник / В. О. Онищенко, М. І. Бондар, В. В. Дубовая. – Київ : «Центр учбової літератури», 2015. – 576 с.
6. Тігова Т.М. Аналіз фінансової звітності / Т. М. Тігова, Л. С. Селіверстова, Т. Б. Процюк. – Київ : Центр навчальної літератури, 2020. – 268 с.
7. Школьник І. О. Фінансовий аналіз : навчальний посібник / За загальною редакцією І. О. Школьник. [І. О. Школьник, І. М. Боярко, О. В. Дейнека та інші]. – Київ : Центр учбової літератури, 2016. – 368 с.
8. Этрилл П. Финансовый менеджмент и управленческий учет для руководителей и бизнесменов / П. Этрилл, Э. МакЛейни. Перевод с английского. – Москва : Альпина Паблишер, 2018. – 648 с.

Допоміжна література

9. Базилінська О. Я. Фінансовий аналіз : теорія та практика: навчальний посібник / О. Я. Базилінська. – 2-ге видання. – Київ : «Центр учбової літератури», 2011. – 328 с.
10. Бігдан І. А. Фінансовий менеджмент : навчальний посібник / І. А. Бігдан, Л. І. Лачкова, В. М. Лачкова. – Харків: ХДУХТ, 2017. – 202 с.
11. Васьківська К. В. Фінансовий менеджмент : навчальний посібник / К. В. Васьківська, О. А. Сич. – Львів : «ГАЛИЧ-ПРЕС», 2017. – 236 с.
12. Восканян Т. О. Международный финансовый менеджмент : учебник / Т. О. Восканян, Т. В. Ващенко. – Москва : Издательство «Проспект». – 2019. – 167 с.
13. Ганечко І. Г. Фінансовий менеджмент : методика розв'язання практичних завдань : навчальний посібник / І. Г. Ганечко, Г. В. Ситник, В. С. Андрієць та інші. – Київ : КНЕУ, 2015. – 244 с.
14. Годованець О. В. Міжнародний фінансовий менеджмент : опорний конспект лекцій / О. В. Годованець. – Тернопіль : ТНЕУ, 2012. – 105 с.
15. Голов С. Ф. Трансформація фінансової звітності українських підприємств у фінансову звітність за міжнародними стандартами : практичний посібник / С. Ф. Голов, В. М. Костюченко, О. М. Кулага. – Київ : ФПБАУ, 2010. – 308 с.
16. Д'яконова І. І. Міжнародні фінанси : навчальний посібник / [І. І. Д'яконова, М. І. Макаренко, Ф. О. Журавка та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. М. І. Макаренка та д-ра екон. наук, доц. І. І. Д'яконової. – Київ : «Центр учбової літератури», 2012. – 548 с.
17. Кононенко О. Анализ финансовой отчетности / О. Кононенко, О. Маханько. – Харків: Издательство «Фактор», 2012. – 208 с.
18. Лучко М. Р. Облік та фінансова звітність за міжнародними стандартами : навчальний посібник// М. Р. Лучко, І. Д. Бенько. – Тернопіль : ТНЕУ, 2016. – 360 с.
19. Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо удосконалення деяких положень [Електронний ресурс] : Закон України від 05.10.2017 № 2164-VIII // Верховна Рада України : офіційний веб-портал. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2164-19> . – Станом на 12.08.2021. – Назва з екрану.

20. Про затвердження Методики інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій [Електронний ресурс] : Наказ Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій від 23.02.1998 № 22 // Верховна Рада України : офіційний веб-портал. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0214-98> . – Станом на 12.08.2021. – Назва з екрану.
21. Тарасенко Н. В. Фінансовий аналіз: навчальний посібник / Н. В. Тарасенко, І. М. Вагнер. – Львів : Новий світ-2000, 2011. – 444 с.
22. Тепман Л. Н. Международный финансовый менеджмент : учебное пособие / Л. Н. Тепман, Н. Д. Эриашвили. – Москва : ЮНИТИ-ДАНА, 2016. – 368 с.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. www.ukrstat.gov.ua – сайт Державної служби статистики України
2. www.bank.gov.ua – офіційний сайт НБУ
3. www.business.ua – сайт газети «Бизнес»
4. www.businesspress.ru – сайт «Ділова пресса»
5. www.customs.gov.ua – офіційний сайт Державної митної служби України
6. www.dengi-info.com – сайт інформаційно-аналітичної газети «Деньги»
7. www.finansmag.ru – сайт журналу «Финансы»
8. www.kommersant.ru – сайт газети «Коммерсантъ»
9. www.me.kmu.gov.ua – офіційний сайт Міністерства економіки України
10. www.mfa.gov.ua – офіційний сайт МЗС України
11. www.minfin.gov.ua – офіційний сайт Міністерства фінансів України
12. www.rada.gov.ua – офіційний сайт ВР України
13. www.ugmk.info – бізнес-портал реального сектору економіки
14. <https://www.smida.gov.ua> – офіційний сайт Агентства з розвитку інфраструктури фондового ринку України

12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження карантинних обмежень через пандемію)

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

– дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom проводяться всі лекційні заняття;

– дистанційно на платформі Moodle (<https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=5058>) проводяться практичні (семінарські), індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи;

– аудиторно (за затвердженим розкладом занять) проводяться 30% практичних та семінарських занять у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних і протиепідемічних заходів.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких карантинних обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість (за заявою, погодженою деканом факультету) скласти **екзамен в тестовій формі дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Фінансовий аналіз», режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=5058>

Додаток до робочої програми навчальної дисципліни «Інформаційні системи і технології у фінансах»

Дію робочої програми продовжено: на 20_____/20_____ н. р.

Заступник декана _____ факультету з навчальної роботи

(підпис)

(прізвище, ініціали)

« ____ » _____ 20 ____ р.

Голова науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

(підпис)

(прізвище, ініціали)

« ____ » _____ 20 ____ р.